Europski parlament
2024-2029

Odbor za ribarstvo

2024/0263(NLE)

24.2.2025

***

NACRT PREPORUKE

o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Protokola o provedbi (za razdoblje 2025. – 2030.) uz Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije, s jedne strane, i Vlade Grenlanda i Vlade Danske, s druge strane
(COM(2024)0479 – C10-0227/2024 – 2024/0263(NLE))

Odbor za ribarstvo

Izvjestiteljica: Emma Fourreau

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 4

OBRAZLOŽENJE 5

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE 7

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Protokola o provedbi (za razdoblje 2025. – 2030.) uz Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije, s jedne strane, i Vlade Grenlanda i Vlade Danske, s druge strane (COM(2024)0479 – C10 0227/2024 – 2024/0263(NLE))

(Suglasnost)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (14652/2024)

– uzimajući u obzir Protokol o provedbi Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije, s jedne strane, i Vlade Grenlanda i Vlade Danske, s druge strane (2025. – 2030.) (14781/24),

– uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 43. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C10-0227/2024),

– uzimajući u obzir proračunsku procjenu koju je donio Odbor za proračune,

– uzimajući u obzir svoju nezakonodavnu rezoluciju od ...[1] o nacrtu odluke,

– uzimajući u obzir članak 107. stavke 1. i 4. te članak 117. stavak 7. Poslovnika,

– uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo (A10-0000/2025,

1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;

2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica te Grenlanda i Danske.

[1] Usvojeni tekstovi od tog datuma, P10_TA(0000)0000.

OBRAZLOŽENJE

Krajem 2024. Grenland i Europska unija potpisali su novi protokol o provedbi uz Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu (2025. – 2030.). Riječ je o mješovitom sporazumu kojim se plovilima EU-a omogućuje ribolov vrsta kao što su bakalar, grenlandski halibut, crveni bodečnjak ili sjeverna kozica. Unija zauzvrat plaća financijski doprinos u iznosu od 17 296 857 EUR godišnje, uključujući 14 096 857 EUR za prava pristupa i 3 200 000 EUR za potporu i provedbu ribarstvene politike Grenlanda, uz pristojbe koje plaćaju vlasnici plovila. Sporazumom o ribarstvu posljednjih je godina omogućeno da oko deset plovila EU-a plovi u vodama tog autonomnog područja. U novom Protokolu detaljno su navedena pravila i odredbe kojima se uređuje takav pristup.

Ribarstvo na Grenlandu

Ribarstvo je ključni sektor aktivnosti za Grenland u društveno-gospodarskom i kulturnom smislu. Taj sektor obuhvaća 15 % zaposlenosti i više od 90 % izvoza te zemlje. U obalnom ribolovu uglavnom sudjeluju mali brodovi (*dinghies*). Taj ribolov doprinosi lokalnom gospodarstvu i generira radna mjesta. Mnoge inuitske udaljene zajednice ovise o ribolovu za vlastite potrebe. Na tom području postoji i razvijena ribarska flota za ribolov na otvorenome moru te su na snazi sporazumi o ribarstvu kojima se stranim plovilima omogućuje ribolov u ribolovnoj zoni na otvorenome moru. Na grenlandski ribolov utječu klimatske promjene koje ostavljaju traga na osjetljivi arktički morski okoliš, uključujući njihov utjecaj na riblje vrste. Grenland je uveo mjere za ograničavanje utjecaja ribarstva na morski okoliš: zabrana odbacivanja ulova, plan za gospodarenje usputnim ulovom itd.

Novi Protokol o provedbi Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu

Novi potpisani protokol primjenjuje se šest godina, čime se dionicima osigurava stabilnost i vidljivost. Njime se utvrđuju odredbe kojima se uređuje pristup grenlandskim vodama za europska plovila i suradnja s Grenlandom: ribolovne mogućnosti, slučajni ulovi, znanstvena suradnja, praćenje, kontrola, nadzor, ribolovne zone, promatrači itd.

Posebnost sporazuma je ta da se ulovi reguliraju godišnjim ribolovnim mogućnostima. Izvjestiteljicu brine to što prema ex post evaluaciji TAC-ovi za nekoliko ciljanih vrsta premašuju ograničenja utvrđena znanstvenim savjetima. Takve situacije dokazanog prelova ili nesigurnosti povezane s nedostatkom podataka ugrožavaju riblje populacije i održivost ribolova, kao u slučaju sjeverne kozice na istoku. Stoga su brojne okvirne ribolovne mogućnosti smanjene. Važno je naglasiti i potrebu za dodatnim podacima o ciljnim vrstama i morskim ekosustavima.

Program sektorske potpore donijet će se u roku od tri mjeseca od provedbe Protokola.

Sektorskom potporom posljednjih godina podupiru se znanstvena istraživanja i evaluacije, uprave za ribarstvo na Grenlandu, nadzor, ali i mali priobalni ribolov. Evaluacija posljednjeg protokola bila je pozitivna.

Zaključci i preporuke

Izvjestiteljica podsjeća na važnost Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i odnosa u području ribarstva između Grenlanda i EU-a u kontekstu trenutačnih diplomatskih napetosti s SAD-om i klimatske krize na Arktiku. Sporazumom o ribarstvu pruža se sektorska potpora koju su pozdravile vlasti i mnogi akteri civilnog društva na Grenlandu. Povećanje financijskog doprinosa koji plaća Unija, iznosa sektorske potpore i pristojbi koje plaćaju brodovlasnici pozitivno je.

Izvjestiteljica poziva EU da pruži veću potporu obalnim ribarskim zajednicama, poštujući pritom prava autohtonih naroda i smjernice FAO-a o malom ribolovu. Njih bi također trebalo uključiti u sporazum, kao i nevladine organizacije. Pozitivna je i potpora EU-a kontroli, suzbijanju nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, prikupljanju podataka i znanstvenim istraživanjima.

Izvjestiteljica ističe ekološke izazove sporazuma. Kao što je Parlament već zatražio 2021., ključno je nastaviti ulagati napore u prikupljanje podataka i borbu protiv prelova u skladu sa znanstvenim savjetima za utvrđivanje TAC-ova na Grenlandu i dodjelu godišnjih ribolovnih mogućnosti EU-u. Iako lovi manje količine, EU mora poštovati načelo predostrožnosti. Definicija viška u nekim je slučajevima upitna. Ribolov koji obavljaju plovila EU-a utječe i na ekosustave morskog dna, a naglasak bi trebao biti na utvrđivanju i zaštiti osjetljivih morskih ekosustava, uz potporu sektora.

Naposljetku, izvjestiteljica poziva na to da se taj sporazum o ribarstvu stavi u kontekst regionalnog upravljanja ribarstvom. Odnosi s obalnim zemljama, uključujući Norvešku, nakon Brexita usko su povezani sa sporazumom zbog razmjene kvota. EU i Grenland trebaju poboljšati suradnju i transparentnost u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i sporazuma među obalnim državama. U širem smislu, EU treba dodatno zaštititi vrste i morski okoliš na Arktiku.

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica izjavljuje da je tijekom pripreme nacrta izvješća primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Délégation de la France auprès de l'Union européenne
Délégation de l'Allemagne auprès de l'Union européenne
Délégation du Danemark auprès de l'Union européenne
Ministère des pêches groenlandais
Oceana
Europêche
DG MARE (Commission)

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice.

Ako su fizičke osobe na popisu navedene imenom, funkcijom ili imenom i funkcijom, izvjestiteljica izjavljuje da je tim fizičkim osobama dostavila Obavijest Europskog parlamenta o zaštiti podataka br. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), u kojoj se navode uvjeti za obradu njihovih osobnih podataka i prava povezana s tom obradom.